

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף ז.

שנים שרבים ביניהם על איזה דבר, וקם אחד מהם והקדישו, מה הדין?

במקרקעי	במטלטלי	
אין יכול להקדיש	אין יכול להקדיש	כשאין המקדיש יכול להוציא בדיינים
יכול להקדיש	אין יכול להקדיש	כשהמקדיש יכול להוציא בדיינים

שנים האוחזין בטלית באופנים דלהלן, מה הדין?

כשאוחזין בכרכשתא	כשכל אחד אוחז חלק מהטלית	
זהו דין המשנה, שחולקים בשבועה	כל אחד מקבל עד מקום שידו מגעת, והשאר חצי חצי - והכל ¹ בשבועה	מה הדין

מלוה ולוה שאדוקים בשטר שאבד ומצאוהו, מלוה אומר שלי הוא שלא פרעת אותו, ולוה אומר שלי הוא שפרעתי אותו והחזרת אותו לי, מה הדין?

למסקנא		להו"א	
בשאינו מקוים	בשטר מקוים		
קיימו: יחלוקו לא קיימו: אין לו כלום	יחלוקו	יקיים את השטר - ויגבה את הכל	לרבי
אפי' לא קיימו יחלוקו	יחלוקו	יחלוקו	לרשב"ג

בבא מציעא דף ז:

מי שמצא שטר שנפל ביד דיין (שיש בו הנפק), מה הדין?

אליבא דר' יוסי	אליבא דרבנן	
יחזיר - דהוא בחזקתו שלא נפרע	לא יחזיר - דחיישינן לפרעון ²	לסתמא דברייתא ולרב פפא
לא יחזיר - דחיישינן לפרעון	יחזיר - דהוא בחזקתו שלא נפרע	לתרצן: ד"איפוד" ולרבינא

¹ כן מבואר בתוס' (בד"ה מחוי) דלא גרסינן "והשאר בשבועה" - דהשבועה היא על הכל, ורק החילוק הוא לענין החלוקה, שקודם כל אחד מקבל עד איפה שידו מגעת, והשאר חולקים חצי חצי, וצריך כל אחד להשבע על כל מה שמקבל שאין לו פחות מזה.

² ולא מיבעיא קאמר, לא מבעיא היכא שאין בו הנפק - שלא יחזיר דשמא כתב ללוות ולא לווה לבסוף, אלא אפי' כתב ביה הנפק דמקוים הוא - לא יחזיר, דחיישינן לפרעון.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף ז:

מצא שטר כתובה בשוק, והבעל טוען שפרע כבר את הכתובה, מה הדין?

אליבא דר' יוסי	אליבא דרבנן	
עודה תחת בעלה: יחזיר לאשה ¹ נתגרשה ונתאלמנה: לא לזה ולא לזה	לא יחזיר לא לזה ולא לזה	לסתמא דברייתא
	-----	לתירוץ הנ"ל ²
יחזיר לאשה ³	לא יחזיר לא לזה ולא לזה	לרב פפא
עודה תחת בעלה: יחזיר לאשה נתגרשה ונתאלמנה: לא לזה ולא לזה	לא יחזיר לא לזה ולא לזה ⁴	לרבינא

**שנים שהיו תופסים בשטר שאינו מקוים שנתבאר לעיל שלרשב"ג יחלוקו⁵,
מה הדין אם הם תופסים באופנים דלהלן?**

אחד אדוק בטופס ואחד אדוק בתורף	שניהם אדוקים בטופס ושניהם אדוקים בתורף	
זה נוטל טופס וזה נוטל תורף ⁶	יחלוקו בשוה	לר' אלעזר
בהו"א: יחלוקו בשוה למסקנא: לא פליגי ⁷	יחלוקו בשוה	לר' יוחנן

¹ דודאי לא פרע את הכתובה מתי שהיא תחתיו, כי האשה לא תובעת כתובתה, וגם אין הבעל עשוי לפרוע, דשמא היא תמות בחייו ולא יבוא לעולם לידי פרעון.

² פי', לתרצן שתירץ לעיל להפוך את הברייתא הראשונה, שרבנן סוברים שיחזיר ור' יוסי סובר לא יחזיר ובה מיושבת דעתו של ר' יוסי דסבר שלא יחזיר. אולם קשה דרבנן אדרבנן, כי לפי האיפוך הנ"ל רבנן סוברים שיחזיר, וא"כ למה כאן ס"ל שלא יחזיר. ועל זה מתרצת הגמ', שכל הברייתא דכתובה היא ר' יוסי - ורבנן לא דיברו בה.

³ וה"ק להו ר' יוסי לרבנן: לדידי אפי' נתאלמנה או נתגרשה - יחזיר לאשה, ולא חיישינן לפרעון (וכמו סתמא דברייתא דלעיל דר' יוסי לא חייש לפרעון - ולא אפכינן לברייתא דלעיל לרב פפא), אולם לפחות תודו לי שעודה תחת בעלה יחזיר לאשה כי ודאי לא חיישינן לפרעון. ורבנן עונים לו, דגם תחתיו יש לחוש שמא "צררי אתפסה" כשנשאה או אח"כ כדי שלא יטריחוה יורשים אם תתאלמן - והיא נתנה לבעלה את הכתובה בעדס, ולכן לא מחזירים לה את הכתובה כדי שלא תגבה.

⁴ ואף שרבינא מעמיד את הברייתא הראשונה כתרצן שאמר "איפוך" - והיינו שדעת רבנן גבי שטר של מלוה שיחזיר, מ"מ ס"ל דאין להקשות דרבנן אדרבנן, דטעם רבנן כאן משום דחיישינן לשתי כתובות - דהיינו שאחר שאבדה הכתובה הראשונה כתב לה הבעל כתובה אחרת, ועכשיו כתובה זו שנמצאת היא הכתובה הראשונה שאבדה, ואם נחזיר לאשה יהיו לה בידה שתי כתובות ותגבה מן היורשים פעמיים. ולפי' מה שאמרה הברייתא "אין הבעל מודה" - אין הכוונה שאומר "פרעתי", אלא טוען שכתב לה כתובה אחרת (והיא טוענת שלא כתב). ור' יוסי לשתי כתובות לא חייש.

⁵ כן פירשו רש"י ותוס' (בד"ה מחלוקת), שכאן אין הכוונה "מחלוקת כפשוטו" - אלא ליחלוקו שאמר רשב"ג.

⁶ וביאר רבינא את הנפ"מ שהיא "לדמי", שבתורף יש תוספת על הטופס שכתוב בו גם הזמן - ויכול לגבות בו גם ממשועבדים, אבל האוחז בטופס לא יכול לגבות ממשועבדים, ולכן מקבל האוחז בתורף את ההפרש שיש בין טופס לתורף.

⁷ דהרי איתא בברייתא שכל אחד נוטל עד היכן שידו מגעת, וא"כ גם ר' יוחנן צריך להודות שזה נוטל טופס וזה נוטל תורף. ומעמידה הגמ' שר' יוחנן בא לחדש חידוש אחר, שאם היה התורף נמצא ביניהם - ואף אחד לא אוזר בו, והוא קרוב יותר לאחד מהם, בזה החידוש שחולקים בשוה.